

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/131/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8216201242
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8216201242.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému R., o zaplatenie 1 051,93 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 30. 01. 2017, č. k. 1C/72/2016-45 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, o povolení splátok a vo výroku o trovách konania.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 528,83 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 16.10.2015 do zaplatenia v splátkach vo výške 50 Eur mesačne splatných vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia ktorejkoľvek splátky riadne a včas, čím nastane splatnosť celého plnenia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vyslovil, že stranám nepriznáva náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase vzniku právneho vzťahu, § 1 ods. 1, 2, 8, § 2, § 9 ods. 1, 2, 6, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“), § 52, § 53 ods. 1 - 6, § 54, § 565, § 563, § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., § 497, § 499, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka.

3. Vychádzal zo zistenia, že nárok žalobcu je dôvodný len v rozsahu uplatnenej istiny vo výške 528,83 Eur. Žalobca ako banka a žalovaný ako dlžník dňa 07. 05. 2013 uzavreli úverovú zmluvu, na základe ktorej žalobca žalovanému poskytol peňažné prostriedky v sume 1 300 Eur na jeho účet. Poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver bol povinný splatiť do 02. 05. 2023. Mal za preukázané, že žalovaný v prospech žalobcu uhradil sumu 771,17 Eur. Následne žalobca porušil zmluvné povinnosti, a preto bol listom zo dňa 05. 10. 2015 vyzvaný na predčasné splatenie úveru. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že medzi stranami sporu uzavretá úverová zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, pričom v zmluve o úvere absentuje údaj požadovaný zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k). V zmluve nie je uvedená výška splátok istiny, výška splátok úroku, výška splátok poplatkov. Je uvedená len jedna suma splátky (anuitná), z nej však nevyplýva koľko z tejto splátky ide na splátku úveru - istinu, koľko

ide na splátku úroku. Tieto údaje nevyplývajú ani zo všeobecných obchodných podmienok. Absencia týchto náležitostí zmluvy má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z.. Žalovaný je preto povinný uhradiť len sumu, ktorá mu bola skutočne poskytnutá, poníženú o plnenie. Keďže úver bol žalovanému poskytnutý vo výške 1 300 Eur a žalovaný uhradil na účet žalobcu sumu 771,17 Eur, je povinný zaplatiť žalobcovi na istine sumu 528,83 Eur (1 300 Eur - 771,17 Eur). Zároveň súd rozhodol, že žalobcovi okrem istiny 528,83 Eur patrí v zmysle ust. § 517 ods. 2 OZ aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od 16. 10. 2015 do zaplataenia. Výzvou zo dňa 05. 10. 2015 bol žalovaný vyzvaný na zaplataenie dlhu v lehote do 15. 10. 2015, a preto žalovaný je v omeškaní so splatením celého dlhu dňom nasledujúcim po splatnosti, t. j. 16. 10. 2015. Vzhľadom na výšku priznanej sumy s prihliadnutím na súčasnú nepriaznivú finančnú situáciu žalovaného, súd prvej inštancie povolil žalovanému uhradiť dlžnú sumu žalobcovi v splátkach.

4. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP a nepriznal náhradu trov konania stranám sporu z dôvodu, že žalovaný si náhradu trov neuplatňoval, ani mu žiadne preukázateľne trovy nevznikli a žalobca bol v konaní úspešný len čiastočne.

5. Proti rozsudku v rozsahu zamietnutej časti žaloby a vo výroku o povolení splátok podal včas odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu. Uviedol, že z bodu 1.1 zmluvy o úvere vyplýva, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj obchodné podmienky (ďalej len „VOP“) a teda niektoré náležitosti, ktoré má v zmysle právnych predpisov zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať sú aj v VOP. Výška, počet a termíny splátok istiny a úrokov sú uvedené v samotnom texte zmluvy nasledovne: výška anuitnej splátky - 25,24 Eur, termín splatnosti prvej anuitnej splátky 03. 06. 2013, počet anuitných splátok 120, periodicita a termín splatnosti anuitnej splátky mesačne v druhý deň kalendárneho mesiaca. Počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky. Uvedené platí aj pre údaj o výške splátky. V prospech jeho argumentácie svedčí aj rozsudok C-42/15 Home Credit Slovakia, a. s. c/a Klára Biróová, zverejnený na stránke Súdneho dvora, podľa ktorého amortizačná tabuľka nemusí byť súčasťou zmluvy o úvere (body 58 a 59 návrhu). Čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice č. 2008/48 treba vykladať v tom zmysle, že spotrebiteľ má právo vyžiadať si amortizačnú tabuľku kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. Žalovaný sám dobrovoľne vstúpil do zmluvného vzťahu so žalobcom, podpísal zmluvu, z ktorej nepochybne a zrozumiteľne vyplýva, čo má žalobcovi vrátiť, kedy má tak urobiť, v akej výške a ako dlho má plniť, bol zrozumiteľne informovaný o svojich povinnostiach v bode 1.2 zmluvy. Čo sa týka rozhodnutia súdu, ktorým povolil žalovanému splniť dlh v splátkach, súd nedostatočne posúdil skutkový stav a jeho rozhodnutie je v tejto časti nepreskúmateľné. Navyiac nárok neposudzoval v zmysle ust. § 232 ods. 3 CSP, ale postupoval podľa neplatnej právnej úpravy, a to podľa § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

6. Žalovaný k podanému odvolaniu navrhol rozsudok súdu v napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdiť a vysloviť, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Je toho názoru, že súd dostatočne zistil skutkový stav veci, pretože vykonal náležité dokazovanie, súd správne vyhodnotil zmluvu uzavretú medzi stranami sporu ako zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahujú aj napriek zákonnej úpravy úverovej zmluvy v Obchodnom zákonníku, všeobecné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách uvedené v Občianskom zákonníku a zákone o ochrane spotrebiteľa. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3MCdo/12/2014 zo dňa 21. 04. 2015.

7. Žalobca k vyjadreniu žalovaného uviedol, že použitie ustanovení občianskeho práva v zákonomnom rozsahu nijako nespochybňuje nárok žalobcu, pričom na uvedené nemá vplyv odkaz na označenie ustanovení Obchodného zákonníka v úverovej zmluve, keďže táto zmluva spĺňa všetky náležitosti vyžadované všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane predpisov o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný vo svojom vyjadrení nepopiera svoj záväzok voči žalobcovi a žalobca považuje vyjadrenie žalovaného za bezpredmetné.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne zhodnotil, že uzatvorená zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou vychádzajúc z postavenia žalovaného ako dlžníka a žalobcu ako dodávateľa a že je namieste aplikovať zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Konal preto správne, keď preskúmal, či zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky obligatórne náležitosti podľa § 9 odsek 2 tohto zákona.

10. V zmysle ustanovenia § 9 odsek 2 písm. k/ ZoSÚ účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

11. Podľa ustanovenia § 11 odsek 1 písm. b/ ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

12. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že predmetná zmluva o úvere neobsahuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v čase jej uzavretia a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Takéto údaje musia byť v zmluve výslovne uvedené, nemožno ich vyvodzovať z ďalších zmluvných náležitostí.

13. Za daného stavu odvolací súd konštatuje, že záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí zmluvy v zmysle ustanovenia § 9 odsek 2 v spojení s § 11 odsek 1 ZoSÚ bol správny.

14. Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 9 odsek 2 presne definuje, aké náležitosti, okrem všeobecných (§ 43 Občianskeho zákonníka), musí spotrebiteľská zmluva obsahovať. Okrem iného v § 9 odsek 2 písm. k/ uvádza, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Z uvedeného je zrejmé, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzavretia zmluvy medzi stranami sporu bolo aj suma, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová suma, počet a termíny splátok sa viažu ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, teda tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom. Je teda jednoznačné, že v každej zmluve musí byť uvedená tak výška istiny, ako aj úrokov a iných poplatkov, taktiež aj ich počet a termíny splátok. V danom prípade zmluva o úvere, ktorá bola uzatvorená medzi stranami sporu (č.l. 4 - 5 spisu) obsahovala len výšku, počet a termíny anuitnej splátky, a to v sume 25,24 Eur v počte 120 splátok s dátumom splatnosti anuitnej splátky - mesačne, v druhý deň kalendárneho mesiaca.

15. Čo sa však týka výšky, počtu a termínu splátok úrokov, tento údaj v úverovej zmluve absentuje. Účelom právnej úpravy (§ 9 odsek 2 ZoSÚ) je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Ten má totiž právo byť informovaný o výške (sume) úrokov z úveru a poplatkoch. Žalobca ako dodávateľ má preto zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaj o výške úrokov a poplatkov a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky v zmluve neuvedené (§ 11 odsek 1 ZoSÚ). Informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaný ako spotrebiteľ však túto možnosť nemal, keďže výška úroku a poplatkov nie je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere. (Porovnaj tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 245/2010).

16. K rozhodnutiu Súdneho dvora Európskej únie, na ktoré žalobca poukazuje v odvolaní odvolací súd uvádza, že zo spomínaného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ skutočne vyplýva, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa s odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50). V neposlednom rade je nutné si uvedomiť, že Súdny dvor EÚ vykladá jedine a výlučne právo Európskej únie a ako taký nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho. V súlade s vyššie uvedeným Súdny dvor EÚ aj vo veci C-42/15 poskytol výlučne výklad

Smernice a v žiadnom prípade sa nemohol a ani sa nevyjadroval k výkladu zákona č. 129/2010 Z.z.. Súd prvej inštancie náležitosti úverovej zmluvy posúdil podľa zákona platného v čase uzatvorenia zmluvy. Predmetný zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je platný aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu. Aj z hľadiska právnej istoty by nebolo správne, aby sa nezmenil zákon, no iba výklad jeho ustanovenia, a to úplne opačným spôsobom.

17. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje odvolanie žalobcu voči výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti za nedôvodné a vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok v zamietavej časti potvrdzuje ako vecne správny (§ 387 CSP).

18. Súd môže (napr. s poukazom na zlú finančnú situáciu strany sporu) tiež uložiť povinnosť plniť opakujúce sa v budúcnosti splatné dávky a splátky. Súd musí určiť výšku každej dávky alebo splátky. Môže tiež určiť, že omeškaním s plnením čo i len jednej dávky alebo splátky sa stáva splatným celé plnenie.

19. Pri rozhodovaní o splatnosti pohľadávky priznanej žalobcovi sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

20. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku je potrebné poukázať, že súd prvej inštancie správne aplikoval ust. § 232 CSP upravujúcu lehotu na plnenie. V zmysle ust. § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

21. V prejednávanvej veci pomery na strane žalovaného boli zisťované pri jeho výsluchu na pojednávaní konanom dňa 30. 01. 2017. Žalovaný spočiatku úver splácal v pravidelných mesačných splátkach, následne sa dostal do ťaživej finančnej situácie a nebol schopný svoje povinnosti vyplývajúce z úverovej zmluvy plniť. V súčasnosti je zamestnaný s príjmom 550 Eur brutto, pričom jeho manželka je na materskej dovolenke s príjmom 203 Eur mesačne a spolu vychovávajú 1,5 ročnú dcéru. Z uvedeného príjmu uhrádza náklady na bývanie, stravu a ostatné potrebné veci, a preto žiadal, aby mohol dlh splatiť v splátkach po 50 Eur mesačne.

22. Vychádzajúc z uvedeného súčasný príjem žalovaného je len o niečo vyšší ako minimálna mzda. Za takejto situácie súd prvej inštancie správne postupoval, ak žalovanému uložil aj vzhľadom na výšku istiny povinnosť zaplatiť žalobcovi pohľadávku v splátkach po 50 Eur mesačne. V takto určených splátkach pohľadávka žalobcu bude uhradená v dobe kratšej ako 1 rok, čo nemožno považovať za neprimerané. Zároveň žalobca má možnosť v súlade s ust. § 232 ods. 4 CSP požadovať zaplatenie celej pohľadávky v prípade omeškania žalovaného s úhradou čo i len jednej splátky.

23. Vzhľadom na uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP rozsudok vo výroku o splatnosti pohľadávky ako vecne správny potvrdil.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách konania bola skutočnosť, že úspešný žalovaný nežiadal priznať v súvislosti s odvolacím konaním náhradu trov konania a neúspešný žalobca nemá právo na ich náhradu.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).